

Bezpečné útočiště

Ve spolupráci s Arcidiecézní charitou Praha vám přinášíme rozhovor s Basem Timmerem, nizozemským módním návrhářem, který se aktivně angažuje v pomoci lidem bez

domova. Vytvořil pro ně speciální zimní oblečení s názvem Sheltersuit spojující v sobě slova úkryt (shelter) a oblek (suit), které v případě nouze může sloužit i jako spacák.

Ahoj Basi, co tě inspirovalo k vytvoření Sheltersuitu?

Začalo to, když jsem se dozvěděl, že otec mého nejlepšího přítele zemřel na ulici. Byl odmítnut v noclehárně kvůli byrokratickému pravidlu, a to mi přišlo tak nesprávné. V té době jsem studoval oděvní design a chtěl jsem využít své dovednosti, abych s tím něco udělal. Tak vznikl první Sheltersuit: teplá, vodě a větru odolná bunda, která se dá přeměnit na spacák.

Jak vůbec taková krajní situace – zbytečná smrt člověka, kterého jsi znal – ovlivní mladého člověka a jeho pohled na svět?

Změnila především celý můj pohled na bezdomovectví. Předtím jsem o tom moc nepřemýšlel. Ale když se to stane někomu blízkému, zasáhne tě to jinak. Nemohl jsem přestat myslet na to, jak zbytečná byla jeho smrt. Žijeme ve světě hojnosti, a přesto lidé stále umírají kvůli povětrnostním podmínkám. Toto uvědomění mě přimělo jednat.

Co je v životě člověka bez domova nejtěžší?

Neustálé odmítání. Na každé dveři, na které zaklepeš, na každém místě, kde se snažíš odpočinout, je vždy někdo, kdo ti říká, ať jdeš pryč. Je to vyčerpávající. A pak je tu osamělost, protože lidé kolem tebe procházejí, jako bys neexistoval.

Vyzkoušel sis někdy život na ulici?

Nezažil jsem skutečné bezdomovectví tak, jak ho lidé bez domova cítí, ale strávil jsem noci venku s lidmi, pro které je to realitou. Spal jsem v Sheltersuitu v mra-

živých teplotách, abych pochopil, jaké to je. Na konci dne jsem se ale vždy měl kam vrátit. Realita bezdomovectví je v tom, že nemáš takovou záchrannou síť.

Jaká pomoc lidem na ulici nejvíce pomůže?

Záleží na člověku. Někteří potřebují podporu duševního zdraví, někteří potřebují práci, někteří jen bezpečné místo ke spánku. Ale ta nejnáléhavější potřeba? Ochrana před živly. Když je ti zima a jsi mokrý, nemůžeš myslet na nic jiného. Proto

v noci zachrání život," nepotřebuješ žádnou další motivaci. A také odolnost lidí, které potkávám, je velmi inspirující.

Jaký je tvůj názor na dávání peněz lidem bez domova?

Myslím, že lidé by měli dělat to, co jim přijde správné. Pokud chceš pomoci, ale necítíš se pohodlně s dáváním peněz, nabídní jídlo, konverzaci nebo alespoň oční kontakt. Chovej se k nim jako k lidem.

Jak může lidem bez domova pomoci obyčejný kluk nebo holka?

Začíná to uvědoměním. Uč se o bezdomovectví, mluv o tom a zpochybňuj stereotypy. Pokud chceš podniknout konkrétní kroky, staň se dobrovolníkem, daruj nebo podporuj organizace, které tuto práci dělají. I malé laskavosti dělají rozdíl.

Jaké vlastnosti má tvůj oblek?

Sheltersuit je bunda, která se přemění na spacák, s kapucí a vestavěnou šálou. Je vodě a větru odolný, vyrobený z recyklovaných materiálů a vystlaný izolací, aby udržel lidi v teple.

Slouží i jako spacák. Jaká je jeho komfortní teplota?

Ano, je navržen tak, aby fungoval jako bunda i spacák. Zvládne teploty až do -6 °C, někdy i nižší, v závislosti na tom, co lidé nosí pod ním a na jejich fyzickém stavu.

Jaké materiály jsi použil?

Recyklujeme vysoce kvalitní, přebytečné materiály z textilního průmyslu, věci jako

Oblékání Sheltersuitu

izolace do spacáků, odolné stanové látky a nepromokavé bundy, které by jinak skončily jako odpad.

Jsi módní návrhář, jak ses k tomu dostal?

Vlastně jsem začínal výrobou polštářů a plátěných tašek jako dítě. Pak jsem studoval módní design a uvědomil si, že miluji proces vytváření něčeho z ničeho. Ale nechtěl jsem jen vyrábět oblečení pro nic za nic. Chtěl jsem vytvořit něco se skutečným dopadem.

Jaká móda tě nejvíce baví?

Miluji funkční módu, oblečení, které je dobře navržené, ale také slouží účelu. Inspirovají mě pracovní oděvy, streetwear a věci, které mají za sebou hlubší příběh.

Dnes je trendem rychlá móda z čínských shopů. Co na to říkáš?

Je to problém. Rychlá móda je levná, ale přichází za vysokou cenu: špatné pracovní podmínky, znečištění a obrovský odpad. Potřebujeme se posunout směrem ke kvalitě místo kvantity, vyrábět věci, které vydrží.

Tisíce tun vyhozeného oblečení znečišťuje přírodu převážně v zemích třetího světa. Co s tím můžeme dělat?

Musíme přestat s nadprodukcí a začít si vážit toho, co už existuje. Upcylace, opravy a nákup z druhé ruky jsou všechno součástí řešení. Značky také musí převzít odpovědnost za svůj odpad.

Je možné se pěkně obléknout i ze second handu?

Absolutně! Některé z nejlepších, nejunikátnějších kusů pocházejí ze second handu. Není to jen o udržitelnosti, je to také o stylu. Navíc, vintage oblečení má často lepší kvalitu než většina nových věcí.

Děkujeme za rozhovor

Za zpracování rozhovoru s Basem Timmerem děkujeme Jarmile Lomozové, zástupkyni ředitelky pro public relations Arcidiecézní charity Praha.

Bas Timmer se zabaleným oblekem

BASE TIMMER, ZAKLADATEL NADACE SHELTERSUIT FOUNDATION A SHELTERLAB

Časopisem TIME za inovativní využití designu k zajištění pohodlí a ochrany pro lidi bez domova byl vyhlášen za Vůdce nové generace (Next generation leader). Nadace Sheltersuit vyrábí multifunkční produkty speciálně navržené pro lidi bez přístřeší, distribuující teplo a ochranu více než 30 000 lidem po celém světě. Se svou vášní pro vytváření udržitelných a účinných řešení pro lidi bez domova založil Bas ShelterLab, aby využil sílu designu, alternativní výroby, recyklovaných materiálů, inkluzivního zaměstnávání a kreativní energie. Studio spolupracuje se společensky odpovědnými firmami na vytváření programů, které poskytují ochranné produkty, pracovní školení a podporné služby potřebným, a zároveň recykluje materiály ke snížení odpadu.

SLOVNÍČEK POJMŮ

Streetwear: styl ležérního oblečení, který se poprvé objevil v 90. letech 20. století. Soustředí se na pohodlné oblečení a doplňky, jako jsou džíny, trička, baseballové čepice a tenisky.
Upcylace oblečení: zpracování již existujících, nevyužitých, zapomenutých a nechtěných materiálů na produkty s novým využitím. Například šití kabelek a batohů ze starých riflí, které by se jinak vyhodily.
Vintage: obvykle označuje oblečení, které napodobuje styl předchozí éry, většinou z 90. a 80. let minulého století.

SHELTERSUIT V PRAZE

S příchodem jara skončilo pro lidi bez domova náročné zimní období, které zvládli i díky síti azylových domů, nocleháren a denních center provozovaných Arcidiecézní charitou Praha. Během zimních měsíců jimi prošlo více než 2 000 osob v tíživé životní situaci. Právě Arcidiecézní charita Praha se stala hlavním partnerem Basovy nadace Sheltersuit Foundation v České republice, kdy společně v únoru 2025 poprvé distribuovali 80 speciálních multifunkčních obleků mezi pražské bezdomovce. Tato spolupráce má potenciál dále růst, protože Basův tým vyhledává lokální partnery s praktickými zkušenostmi s terénní prací, což charitní služby díky svému každodennímu kontaktu s lidmi bez přístřeší splňují.

Oblek Sheltersuit je vybaven velkou kapucí, integrovanou šálou a velkými kapsami. V dolní části má otvor, který usnadňuje uživateli pohyb. Vyroben je výhradně z recyklovaných materiálů.